

Vergaderjaar 2005–2006

30 550 XIV

Jaarverslag en slotwet ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2005

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2005 wijzigingen aan te brengen in:

- a. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- b. de begrotingsstaat inzake de baten-lastendiensten van dit ministerie;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze Memorie van Toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C. P. Veerman

B. BEGROTINGSTOELICHTING

01 Versterking landelijk gebied

Budgettaire gevolgen van beleid beleidsartikel x € 1 000

	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
01 Versterking landelijk gebied	Stand ontwerp- begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting	Totaal geraamd	Realisatie	Slotwet- mutaties
VERPLICHTINGEN	220 335	1 105	114 330	335 770	334 298	- 1 472
UITGAVEN	279 382	5 411	12 203	296 996	293 003	- 3 993
Programma-uitgaven	218 645	4 276	9 829	232 750	228 182	- 4 568
U0111 Gebiedenbeleid	64 916	1 865	3 875	70 656	71 634	978
U0112 Kwaliteitsimpuls zandgebieden/ reconstructie	14 006	- 600	- 300	13 106	8 950	- 4 156
U0113 Landelijk Natuurlijk	53 629	2 306	4 936	60 871	59 860	- 1 011
U0114 De stedelijke omgeving «Groen in en om de stad»	50 243		-	50 243	47 317	- 2 926
U0115 Realisering gevarieerde recreatiemogelijkheden in het landelijk gebied	33 637	705	1 040	35 382	37 989	2 607
U0116 Internationaal natuurlijk	2 214		278	2 492	2 432	- 60
Apparaatsuitgaven	60 737	1 135	2 374	64 246	64 821	575
U0121 Apparaat	5 863		809	6 672	6 908	236
U0122 Baten-lastendiensten	54 874	1 135	1 565	57 574	57 913	339
ONTVANGSTEN	76 299		-	76 299	81 808	5 509

De lagere uitgavenrealisatie is het gevolg van een trager verloop van het uitvoeren van projecten door de provincies in het kader van het urgentieprogramma Reconstructie vanwege het feit dat contracten later zijn getekend dan gepland. Voorts is sprake van lagere uitgaven voor Groen in en om de stad (Randstadgroenstructuur en VINAC).

Hiertegenover staan hogere uitgaven als gevolg van een wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998. In verband met de intrekking van de Wet deelnemingen Grevelingen is nl. ultimo 2005 een 1e termijn betaald voor de afkoop van het Rijksaandeel in de beheerskosten van het Natuur- en recreatieschap de Grevelingen.

De hogere ontvangstenrealisatie wordt o.m. veroorzaakt door meer terugontvangen subsidievoorschotten en een hoger bedrag aan landinrichtingsrente.

02 Realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (verwerving en inrichting)

Budgettaire gevolgen van beleid beleidsartikel x € 1 000

	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
02 Realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (verwerving en inrichting)	Stand ontwerp-begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting	Totaal geraamd	Realisatie	Slotwet-mutaties
VERPLICHTINGEN	136 186	20 930	1 420	158 536	181 807	23 271
Waarvan garanties	9 076	21 170		30 246	47 241	16 995
UITGAVEN	149 027	- 2 719	- 25 947	120 361	127 319	6 958
Programma-uitgaven	131 065	- 3 054	- 27 263	100 748	107 043	6 295
U0211 Verwerving droge EHS	74 004	- 7 000	687	67 691	75 033	7 342
U0212 Verwerving natte EHS	11 563		- 6 900	4 663	6 012	1 349
U0213 Inrichting droge EHS	32 217	5 360	- 15 612	21 965	19 437	- 2 528
U0214 Inrichting natte EHS	13 281	- 1 414	- 5 438	6 429	6 561	132
Apparaatsuitgaven	17 962	335	1 316	19 613	20 276	663
U0221 Apparaat	2 927		- 17	2 910	3 572	662
U0222 Baten-lastendienst	15 035	335	1 333	16 703	16 704	1
ONTVANGSTEN	10 568		- 5 988	4 580	6 195	1 615

De hogere realisatie aan garantieverplichtingen houdt verband met het oversluiten van bestaande leningen die in opdracht van LNV zijn gesloten door het Groenfonds ten behoeve van de realisatie van de EHS.

De hogere uitgaven voor verwerving EHS wordt met name veroorzaakt doordat er gebruik is gemaakt van de mogelijkheden die zich op de grondmarkt hebben voorgedaan ten behoeve van de realisatie van de EHS. De lagere inrichtingsuitgaven voor de EHS zijn het gevolg van vertragingen bij de inrichtingsmaatregelen door planologische en technische problemen.

De hogere ontvangstenrealisatie houdt voornamelijk verband met meer EU-ontvangsten voor inrichting in het kader van het Plattelandsontwikkelingsplan (POP).

03 Realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (beheer)

Budgettaire gevolgen van beleid beleidsartikel x € 1 000

	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
03 Realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (beheer)	Stand ontwerp-begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting	Totaal geraamd	Realisatie	Slotwet-mutaties
VERPLICHTINGEN	141 849	17 205	51 270	210 324	246 075	35 751
UITGAVEN	173 067	20 185	- 7 593	185 659	182 857	- 2 802
Programma-uitgaven	153 853	19 740	- 12 339	161 254	159 165	- 2 089
U0311 Beheer van de EHS	153 853	19 740	- 12 339	161 254	159 165	- 2 089
Apparaatsuitgaven	19 214	445	4 746	24 405	23 692	- 713
U0321 Apparaat	2 139		- 12	2 127	2 609	482
U0322 Baten-lastendienst	17 075	445	4 758	22 278	21 083	- 1 195
ONTVANGSTEN	14 163	8 000	-	22 163	17 023	- 5 140

De hogere verplichtingenrealisatie wordt vnl. veroorzaakt door het honoreren van de subsidieaanvragen die in 2005 aan de subsidievoorwaarden van de subsidieregelingen Natuurbeheer en Agrarisch natuurbeheer hebben voldaan.

De lagere uitgaven voor het beheer van de EHS wordt vnl. veroorzaakt doordat de Natuurbeschermingswet per 1 oktober 2005 in werking is getreden en dit tot minder uitgaven heeft geleid voor het aanwijzen van de gebieden die onder de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 vallen.

De ontvangsten zijn lager uitgevallen vanwege lagere EU-ontvangsten voor beheersvergoedingen in het kader van het Plattelandsontwikkelingsplan.

04 Economisch perspectiefvolle agroketens

Budgettaire gevolgen van beleid beleidsartikel x € 1 000

	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
04 Economisch perspectiefvolle agroketens	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting	Totaal geraamd	Realisatie	Slotwet-mutaties
VERPLICHTINGEN	51 942	14 181	29 871	95 994	83 104	- 12 890
UITGAVEN	66 320	2 712	3 005	72 037	61 353	- 10 684
Programma-uitgaven	41 606	2 712	2 228	46 546	34 860	- 11 686
U0411 Versterking concurrentiekracht agrofoodcomplex	6 419	- 146	697	6 970	6 630	- 340
U0412 Herstructurering veehouderij	4 857	- 35	- 962	3 860	2 905	- 955
U0413 Herstructurering glastuinbouw	23 401	2 893	- 7 561	18 733	15 525	- 3 208
U0414 Herstructurering visserij	6 929		10 054	16 983	9 800	- 7 183
Apparaatsuitgaven	24 714		777	25 491	26 493	1 002
U0421 Apparaat	5 122		- 18	5 104	5 650	546
U0422 Baten-lastendienst	19 592		795	20 387	20 843	456
ONTVANGSTEN	12 842	2 874	- 1 301	14 415	10 061	- 4 354

De lagere verplichtingen- en uitgavenrealisatie wordt met name veroorzaakt doordat voor € 14 mln. minder verplichtingen is aangegaan en voor € 7 mln. minder uitgaven zijn gedaan in het kader van de sanering van de kottersector voor het uit de vaart nemen van schepen. De lagere uitgaven worden veroorzaakt doordat een aantal aanvragers voor de kottersanering en de vrijwillige sanering IJsselmeer niet voor de jaarwisseling aan alle vereiste vormvoorschriften had voldaan.

Daarnaast vallen de uitgaven in het kader van herstructurering veehouderij en glastuinbouw lager uit doordat een deel van de uitgaven voor de uitvoering van diverse projecten door DLO is verantwoord op artikel 7 resp. € 1,7 mln. minder is uitgegeven in het kader van de Infrastructuur-regeling Glastuinbouw (IRG) als gevolg van vertraging in de uitfinanciering.

De lagere ontvangstenrealisatie is met name het gevolg van lager dan geraamde ontvangsten vanuit (EU en O&S-fonds).

05 Bevorderen duurzame productie

Budgettaire gevolgen van beleid beleidsartikel x € 1 000

	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
05 Bevorderen duurzame productie	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting	Totaal geraamd	Realisatie	Slotwet-mutaties
VERPLICHTINGEN	196 225	2 070	30 879	229 174	229 405	231
UITGAVEN	181 971	1 486	36 232	219 689	218 332	- 1 357
Programma-uitgaven	37 568	1 428	32 838	71 834	65 003	- 6 831
U0511 Bevorderen biologische landbouw	6 714	600	690	8 004	7 865	- 139
U0512 Vermindering milieu-belasting door gebruik van dierlijke mest en mineralen binnen milieu-normen	17 274	328	9 434	27 036	27 132	96
U0513 Een duurzamer gewas-beschermingspraktijk	4 515	500	157	5 172	4 236	- 936
U0514 Verbetering dierenwelzijn	342		932	1 274	1 471	197
U0515 Ecologisch duurzame visserij	8 723		21 625	30 348	24 299	- 6 049
Apparaatsuitgaven	144 403	58	3 394	147 855	153 329	5 474
U0521 Apparaat	12 749		33	12 782	13 414	632
U0522 Baten-lastendienst	131 654	58	3 361	135 073	139 915	4 842
ONTVANGSTEN	30 660	402	1 725	32 787	23 169	- 9 618

De lagere uitgavenrealisatie houdt verband met vertraging van een aantal projecten in het kader van de duurzame visserij. Ook de hiermee samenhangende ontvangsten (EU en O&S-fonds) vallen lager uit.

De bijdrage aan de baten-lastendienst Plantenziektenkundige Dienst (PD) is € 3,6 mln. hoger dan begroot, met name als gevolg van een extra betaling ad € 2,3 mln. in verband met de liquiditeitspositie ultimo 2005 van de PD.

De bijdrage aan de Algemene Inspectiedienst is ruim € 1 mln. hoger uitgevallen in verband met de uitvoering van benodigde cross compliance maatregelen.

06 Voedselveiligheid, voedselkwaliteit en diergezondheid

Budgettaire gevolgen van beleid beleidsartikel x € 1 000

	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
06 Voedselveiligheid, voedselkwaliteit en diergezondheid	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting	Totaal geraamd	Realisatie	Slotwet-mutaties
VERPLICHTINGEN	90 402	11 814	7 578	109 794	109 978	184
UITGAVEN	92 863	11 814	7 578	112 255	110 856	- 1 399
Programma-uitgaven	50 077	9 347	- 1 756	57 668	55 735	- 1 933
U0611 Bewaking en verhoging van diergezondheidsniveau en effectieve bestrijding van dierziekten	18 207	9 418	2 528	30 153	27 803	- 2 350
U0612 Bevorderen van de veiligheid van voedsel ten behoeve van de consumentenbescherming en de stimulering van voedselkwaliteit	31 870	- 71	- 4 284	27 515	27 932	417
Apparaatsuitgaven	42 786	2 467	9 334	54 587	55 121	534
U0621 Apparaat	12 259		- 488	11 771	7 429	- 4 342
U0622 Baten-lastendienst	30 527	2 467	9 822	42 816	47 692	4 876
ONTVANGSTEN	0	12 450	9 500	21 950	15 295	- 6 655

In het kader van het fokverbod KVP zijn niet alle geplande schikkingsvoorstellen in 2005 afgewikkeld.

Naar aanleiding van de inhaalslag met het betrekking tot het afwikkelen van oude verplichtingen inzake monitoringsprogramma's zijn voorziene afrekeningen lager uitgevallen.

De bijdrage aan de baten-lastendienst VWA valt hoger als gevolg van een hogere bijdrage voor de transitie roodvleeskeuring en een daling van de bedrijfsdrukke en extra kosten voor IZA, FLO en wachtgeld.

De lagere ontvangstenrealisatie houdt verband met een lagere EU-bijdrage inzake AJ (vogelpest).

07 Kennisontwikkeling en innovatie

Budgettaire gevolgen van beleid beleidsartikel x € 1 000

	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
07 Kennisontwikkeling en innovatie	Stand ontwerp-begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting	Totaal geraamd	Realisatie	Slotwet-mutaties
VERPLICHTINGEN	201 490	19	9 971	211 480	213 251	1 771
UITGAVEN	205 556	4 692	9 277	219 525	220 163	638
Programma-uitgaven	201 181	4 692	9 301	215 174	215 979	805
U0713 Kennisbasis	26 551	5 789	250	32 590	32 581	- 9
U0714 Beleidsondersteunend onderzoek	123 180	- 1 797	- 2 120	119 263	120 077	814
U0715 Wettelijke onderzoekstaken	51 450	700	11 171	63 321	63 321	0
Apparaatsuitgaven	4 375		- 24	4 351	4 184	- 167
U0721 Apparaat	4 375		- 24	4 351	4 184	- 167
ONTVANGSTEN	15 158	4 144	- 2 254	17 048	10 646	- 6 402

De hogere verplichtingenrealisatie hangt met name samen met het vastleggen van de rijksbijdrage DLO 2006, die al in 2005 wordt vastgelegd.

De lagere ontvangstenrealisatie heeft met name betrekking op een vertraging in de declaratie van de uitgaven van het project Kennisnetwerken Transitie Duurzame Landbouw bij het Fonds Economische Structuurversterking (FES).

08 Kennisvoorziening

Budgettaire gevolgen van beleid beleidsartikel x € 1 000

	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
08 Kennisvoorziening	Stand ontwerp-begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting	Totaal geraamd	Realisatie	Slotwet-mutaties
VERPLICHTINGEN	574 228	5 885	15 459	595 572	615 532	19 960
UITGAVEN	561 971	5 819	11 958	579 748	590 380	10 632
Programma-uitgaven	561 971	5 819	11 958	579 748	590 380	10 632
U0811 Voorzieningen groen onderwijs	561 971	5 819	11 958	579 748	590 380	10 632
ONTVANGSTEN	30			30	2 297	2 267

De hogere verplichtingenrealisatie hangt voor € 9,3 mln. samen met het vastleggen van de rijksbijdrage 2006 voor het HBO, VMBO en MBO, die al in 2005 wordt vastgelegd. Daarnaast hangt de hogere verplichtingen- en kasrealisatie voor € 10,6 mln. samen met de invoering van de nieuwe zorgverzekeringswet per 1 januari 2006 waarbij de tegemoetkoming ZKOO die normaliter in 2006 zou worden uitbetaald vervroegd in 2005 ter beschikking is gesteld.

De hogere ontvangsten zijn het gevolg van terugvorderingen uit hoofde van afrekening van voorschotten uit voorgaande jaren.

09 Kennisverspreiding

Budgettaire gevolgen van beleid beleidsartikel x € 1 000

	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
09 Kennisverspreiding	Stand ontwerp-begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting	Totaal geraamd	Realisatie	Slotwet-mutaties
VERPLICHTINGEN	61 981	- 3 829	- 3 840	54 312	54 207	105
UITGAVEN	63 241	- 3 929	- 6 174	53 138	54 045	907
Programma-uitgaven	62 632	- 3 956	- 6 322	52 354	53 281	927
U0916 Vakdepartementaal onderwijsbeleid	29 694	- 2 644	3 853	30 903	31 293	390
U0917 Algemeen onderwijsbeleid	24 800	- 712	- 8 111	15 977	16 529	552
U0918 Voorlichting	8 138	- 600	- 2 064	5 474	5 459	- 15
Apparaatsuitgaven	609	27	148	784	764	- 20
U0922 Baten-lastendienst	609	27	148	784	764	- 20
ONTVANGSTEN	45		0	45	105	60

10 Nominaal en Onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid beleidsartikel x € 1 000

	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
10 Nominaal en Onvoorzien	Stand ontwerp-begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting	Totaal geraamd	Realisatie	Slotwet-mutaties
VERPLICHTINGEN	69	17 256	- 2 600	14 725	0	- 14 725
UITGAVEN	69	17 256	- 2 600	14 725	0	- 14 725
Programma-uitgaven						
Apparaatsuitgaven	69	17 256	- 2 600	14 725	0	- 14 725
U 1021 Prijsbijstelling		7 117	- 7 117	0	0	0
U 1022 Loonbijstelling	69	14 536	117	14 722	0	- 14 722
U 1023 Onvoorzien	0	- 4 397	4 400	3	0	- 3
ONTVANGSTEN						

Door de invoering van de Zorgverzekeringswet in 2006 vervalt de tegemoetkoming ziektekosten voor overheidspersoneel en onderwijspersoneel. Om de regeling in 2005 af te kunnen sluiten, wordt deze mutatie verwerkt in de LNV-begroting.

11 Algemeen

Budgettaire gevolgen van beleid beleidsartikel x € 1 000

	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
11 Algemeen	Stand ontwerp- begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting	Totaal geraamd	Realisatie	Slotwet- mutaties
VERPLICHTINGEN	200 769	378	23 693	224 840	238 409	13 569
UITGAVEN	200 765	378	23 693	224 836	238 408	13 572
Programma-uitgaven	41 661	1 000	9 345	52 006	49 612	- 2 394
U1111 Emancipatie	204		0	204	28	- 176
U1113 Internationale contributies	7 419	1 000	0	8 419	8 228	- 191
U1114 Uitvoering van EU-maatregelen	34 038	9 345	43 383	0	41 356	- 2 027
Apparaatsuitgaven	159 104	- 622	14 348	172 830	188 796	15 966
U1121 Apparaat	159 104	- 622	14 348	172 830	188 796	15 966
U1122 Baten-lastendiensten				0		0
ONTVANGSTEN	259 534	30 000	78 599	368 133	420 646	52 513

De lagere uitgaven bij uitvoering van EU maatregelen houdt verband met de lager dan geraamde uitgaven aan interventie en medebewind. De hogere apparaatskosten worden veroorzaakt door uitgaven in het kader van de FPU (Remkes) regeling, de uitgaven in het kader van de renovatie van het hoofdgebouw, verplaatsing van het rekencentrum en concernbrede ICT impuls en uitgaven voor herplaatsingskandidaten ten tijde van het opleidingstraject tot controleur.

De hogere ontvangsten hebben met name betrekking op landbouwheffingen vanwege toename van de importvolumes.